

Enligt sändlista

Remiss angående ändring av Transportstyrelsens föreskrifter och allmänna råd TSFS 2014:75 om återföring av bensinångor på bensinstationer

Välkommen att ta del av Transportstyrelsens förslag ändring av Transportstyrelsens föreskrifter och allmänna råd TSFS 2014:75 om återföring av bensinångor på bensinstationer.

Bakgrund till förslaget

Genom TSFS 2014:75 överfördes krav om återföring av bensinångor på bensinstationer från Naturvårdsverkets författningssamling till Transportstyrelsens. Efter att föreskrifterna tillämpats en tid har vi blivit varse om att vissa krav är svåra att tillämpa på grund av att marknaden inte utvecklats i den riktning vi trodde den skulle göra när föreskrifterna utformades. Därför föreslår vi nu en ändring av kraven enligt denna remiss. Kraven kommer att publiceras i en ny föreskrift och TSFS 2014:75 kommer att upphävas.

Förslagets innehåll i korthet

Vi föreslår följande ändringar i föreskriften:

- Krav på produktcertifiering tas bort
- Införa tidsfrist för kontroller under kalla perioder
- Införa krav på inrapportering för tillsyn

Föreskriftsförslaget planeras träda i kraft den 1 juli 2016.

Förslaget i sin helhet samt konsekvensutredning finns publicerat tillsammans med detta missiv på Transportstyrelsens webbplats:

<http://www.transportstyrelsen.se/sv/Regler/Remisser/>

Synpunkter

Ni ges härmed tillfälle att lämna synpunkter på förslaget och konsekvensutredningen. Använd gärna bifogad svarsmall. Synpunkterna ska vara Transportstyrelsen tillhanda senast den 13 maj 2016.

Synpunkterna ska vara skriftliga och skickas till
vag@transportstyrelsen.se
eller till
Transportstyrelsen
Väg- och järnvägsavdelningen
Box 267

781 23 Borlänge

Vänligen **ange vårt diarienummer 2015-146** i svaret.

Transportstyrelsen sammanställer och kommenterar de remissynpunkter som kommer in. Sammanställningen publiceras därefter på Transportstyrelsens webbplats. Av sammanställningen kommer följande att framgå: vem som skickat in synpunkterna, själva synpunkterna och Transportstyrelsens kommentarer. Innan sammanställningen publiceras görs en sekretessprövning, så att eventuella remissynpunkter som omfattas av sekretess inte publiceras.

Kontaktpersoner

Om ni har frågor med anledning av remissen är ni välkomna att kontakta:

Linda Norberg
Tfn 010-49 55 675
E-post linda.norberg@transportstyrelsen.se

Jonas Malmstig
Tfn 010-49
E-post jonas.malmstig@transportstyrelsen.se

Med vänlig hälsning

Birgitta Hermansson
Väg- och järnvägsdirektör

Sändlista

Arbetsmiljöverket	arbetsmiljoverket@av.se
Försvarets materielverk (FMV)	registrator@fmv.se
Försvarsmakten	exp-hkv@mil.se
Kommerskollegium	kommerskollegium@kommers.se
Lantbrukarnas Riksförbund, LRF	info@lrf.se
Lantmännen Aspen AB	info@aspen.se
Malte Person & Son AB	mpn@malte.se
Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB)	registrator@msb.se
Regelrådet	regelradet@regelradet.se
Spimfab	anders.lonnberg@spimfab.se
SWEDAC	registrator@swedac.se
Svensk Bensinhandel	robert.dimlich@svenskbensinhandel.se
Svenska Petroleum & Biodrivmedel Institutet, SPBI	ebba.tamm@spbi.se
Sveriges Kommuner och Landsting	info@skl.se
Sveriges Tekniska Forskningsinstitut AB (SP)	info@sp.se
Sveriges Åkeriföretag	info@akeri.se
Trafikverket	trafikverket@trafikverket.se
Åklagarmyndigheten	registrator.uc-malmo@aklagare.se

Transportstyrelsens föreskrifter och allmänna råd om återföring av bensinångor på bensinstationer;

TSFS 2016:XX

Utkom från trycket
den [DATUM ÅR]
Omtryck

beslutade den [DATUM ÅR].

Transportstyrelsen föreskriver¹ följande med stöd av 12 § drivmedelsförordningen (2011:346) och 3 § förordningen (2011:811) om ackreditering och teknisk kontroll samt beslutar följande allmänna råd.

VÄGTRAFIK

Inledande bestämmelser

1 § Dessa föreskrifter innehåller bestämmelser om

1. system för återföring av bensinångor till tankbil vid påfyllning av cistern på bensinstation,
2. system för återföring av bensinångor vid tankning av motorfordon,
3. kontroll av system för återföring av bensinångor innan ibruktagande, efter en större renovering, vid byte av cistern, rörledningar eller pump, vid flytt av mätarskåp, samt efter reparation,
4. återkommande kontroll och egenkontroll av system för återföring av bensinångor, och
5. tekniska krav för återföring av bensinångor.

Allmänna råd

Alkylatbensin bör inte anses vara avsedd för tankning av motorfordon.

2 § Den som är innehavare av tillstånd enligt 16 § lagen (2010:1011) om brandfarliga och explosiva varor att hantera bensin ansvarar för att bensinstationen har ett system för återföring av bensinångor som uppfyller kraven enligt dessa föreskrifter.

¹ Jfr Europaparlamentets och rådets direktiv 94/63/EG av den 20 december 1994 om begränsning av utsläpp av flyktiga organiska ämnen (VOC) vid lagring av bensin och vid distribution av bensin från depåer till bensinstationer, i den ursprungliga lydelsen, och Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/126/EG av den 21 oktober 2009 om återvinning av bensinångor steg II, vid tankning av motorfordon på bensinstationer, i lydelsen enligt kommissionens direktiv 2014/99/EU.

Definitioner

3 § Följande beteckningar används med nedan angiven betydelse.

<i>automatiskt övervaknings-system</i>	övervakningssystem som automatiskt upptäcker funktionsfel i systemet för återföring av bensinångor steg II och i det automatiska övervakningssystemet indikerar felen samt automatiskt stoppar bensinflödet från den felaktiga pumpen om inte felet åtgärdas inom sju dagar
<i>bensin</i>	alla mineraloljederivat med eller utan tillsatser som har ett ångtryck (Reid) på 27,6 kilopascal eller mer och som är avsedda för användning som bränsle i motorfordon, med undantag för flytande motorgas (LPG)
<i>bensinpump</i>	mätarskåp innehållande drivmedelsmätare samt pistolventiler avsedda för tankning av bensindrivna motorfordon
<i>bensinstation</i>	varje anläggning där bensin distribueras till bränsletankar i motorfordon från stationära lagringstankar
<i>befintlig bensinstation</i>	bensinstation som har byggts eller för vilken enskilt planeringstillstånd, bygglov eller driftstillstånd har beviljats före den 1 januari 2012
<i>bensinångor</i>	varje gasformig förening som förångas från bensin
<i>ny bensinstation</i>	bensinstation som har byggts eller för vilken enskilt planeringstillstånd, bygglov eller driftstillstånd har beviljats den 1 januari 2012 eller senare
<i>omsättning</i>	den totala kvantitet bensin som årligen lossas från transportbehållare till en bensinstation
<i>steg I</i>	utrustning för återföring av bensinångor till tankbil vid cisternpåfyllning på bensinstation i enlighet med artikel 6 och bilaga 3 i Europaparlamentets och rådets direktiv 94/63/EG av den 20 december 1994 om begränsning av utsläpp av flyktiga organiska ämnen (VOC) vid lagring av bensin och vid distribution av bensin från depåer till bensinstationer, i den ursprungliga lydelsen
<i>steg II</i>	utrustning som är avsedd för återföring av bensinångor som förflyktigas från ett motorfordons bränsletank vid tankning på en bensinstation och som återför bensinångorna till en lagringstank eller tillbaka till bensinpumpen för återförsäljning

<i>volymförhållande</i>	kvoten mellan bensinångornas volym vid atmosfäriskt tryck när de passerar genom system för återvinning av bensinångor steg II och den utpumpade bensinens volym
<i>återföringsgrad för bensinångor</i>	den mängd bensinångor som återförs genom system för återvinning av bensinångor steg II jämfört med den mängd bensinångor som annars skulle släppas ut i atmosfären om inget sådant system fanns, uttryckt som en procentandel

I övrigt har beteckningarna i dessa föreskrifter samma betydelse som i lagen (2001:559) om vägtrafikdefinitioner, drivmedelslagen (2011:319) och lagen (2011:791) om ackreditering och teknisk kontroll.

Påfyllning av lagringsanläggningar på bensinstationer

4 § En bensinstation ska ha påfyllnings- och lagringsutrustning för återföring av bensinångor till tankbil vid påfyllning av cistern steg I. Systemet ska vara konstruerat så att bensinångor återförs till den transportbehållare som levererar bensinen via en gastät förbindelseledning. Påfyllning får endast ske om anordningarna är på plats och fungerar korrekt.

Kravet i första stycket på system för återföring av bensinångor till tankbil vid påfyllning av cistern för bränsleblandning som till övervägande del består av alkohol gäller först från och med den 1 januari 2019. Om stationen genomgår en större renovering eller vid byte av cistern eller pumpar ska dock stationen vid detta tillfälle utrustas med påfyllnings- och lagringsutrustning som uppfyller kraven i första stycket.

Krav för system för återföring av bensinångor vid tankning av motorfordon på bensinstationer

5 § En bensinstation med en faktisk eller planerad årlig omsättning större än 500 m³, eller större än 100 m³ om bensinstationen är integrerad i en byggnad med bostäder eller arbetsplatser, ska utöver vad som sägs i 4 § ha ett system för återföring av bensinångor steg II. Systemet ska uppfylla 11 §.

En befintlig bensinstation får trots första stycket till och med den 31 december 2018 ha ett system för återföring av bensinångor steg II där återföringsgraden vid mätningar under kontrollerade förhållanden är minst 85 procent och under fältförhållanden är minst 70 procent. Om stationen genomgår en större renovering, eller vid byte av cistern eller pumpar, ska dock stationen vid detta tillfälle utrustas med ett system för återföring av bensinångor som uppfyller kraven i första stycket.

Bestämmelserna i första och andra stycket om återföring av bensinångor steg II gäller till och med den 31 december 2018 inte för bensinpumpar avsedda för tankning av bränsleblandning som till övervägande del består av alkohol på en befintlig bensinstation, samt för befintliga bensinstationer som tillhandahåller bensin som inte är avsedd för yrkesmässig överlåtelse. Om stationen genomgår en större renovering, eller vid byte av cistern eller

pumpar, ska dock stationen vid detta tillfälle utrustas med ett system för återföring av bensenångor som uppfyller kraven i första stycket.

Bestämmelserna i första och andra stycket gäller inte bensinstationer som används uteslutande i samband med tillverkning och leverans av nya motorfordon.

6 § För varje bensinpump ska det finnas ett underhållsschema som tillhandahållits av tillverkaren, importören eller försäljaren av systemet, samt en driftjournal i vilken löpande egenkontroll och eventuella vidtagna underhållsåtgärder dokumenteras.

Märkning

7 § När ett system för återföring av bensenångor steg II har installerats på en bensinstation ska bensinpumpen förses med en väl synlig märkning enligt följande figurer tillsammans med permanent märkskylt. Märkningen ska utföras enligt standarden SS EN 16321-1:2013 Återvinning av bensenångor vid tankning av motorfordon på bensinstationer – Del 1: Provningsmetoder för godkännande och utvärdering av effektiviteten hos systemet för återvinning av bensenångor.

Figur 1.
För system utan automatisk övervakning. Munstycket ska vara svart och omgivande pilar blå i en öppen cirkel. Storleken ska vara 40 x 40 millimeter.

Figur 2.
För system med automatisk övervakning. Munstycket ska vara svart och omgivande pilar blå i en sluten cirkel. Storleken ska vara 40 x 40 millimeter.

8 § För system för återföring av bensenångor där kundens hantering kan påverka funktionen hos systemet ska hanteringsanvisningar på svenska finnas på pumpen.

9 § När ett system för återföring av bensinångor steg II har kontrollerats och kontrollen visar att kraven uppfylls ska bensinpumpen förses med ett kontrollmärke enligt nedan. Märkningen ska vara väl synlig vid tankning.

På kontrollmärket ska kontrollorganets identitet samt månad och år för den genomförda kontrollen anges. Märket ska ha olika färg för skilda kalenderår. Storleken ska vara 40 x 40 millimeter. Årsfärgcykeln utgörs av serien ljusblå, lime, cerise och orange, och inleds med ljusblå för år 2016. Annat märke som kan förväxlas med kontrollmärket får inte användas i anslutning till det.

Provning av system för återföring av bensinångor steg II innan godkännande

10 § Provning av ett system för återföring av bensinångor steg II ska utföras av ett provningslaboratorium som är ackrediterat för uppgiften i enlighet med Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 765/2008 av den 9 juli 2008 om krav för ackreditering och marknads kontroll i samband med saluföring av produkter och upphävande av förordning (EEG) nr 339/93, i den ursprungliga lydelsen, samt lagen (2011:791) om ackreditering och teknisk kontroll. Provning får också göras av den som uppfyller motsvarande krav enligt bestämmelser i ett annat land inom Europeiska unionen eller Europeiska ekonomiska samarbetsområdet.

Vid provningen ska tillverkaren tillhandahålla ett provexemplar av systemet i sin helhet, en teknisk beskrivning av systemet, installationsanvisningar för de pumptyper som systemet är avsett för, samt en redogörelse för hur egenkontroll av systemet ska gå till på bensinstationen.

11 § Provning av system för återföring av bensinångor ska utföras enligt standarden SS EN 16321-1:2013 Återvinning av bensinångor vid tankning av motorfordon på bensinstationer Del 1: Provningmetoder för godkännande och utvärdering av effektiviteten hos systemet för återvinning av bensinångor. Systemet ska ha en återföringsgrad på minst 85 procent och volymförhållandet vid mätningar under fältförhållanden vara minst 0,95 men högst 1,05. Systemet ska fungera och medge tankning ner till en omgivningstemperatur på -25°C.

Kontroll innan ibruktagande av system vid nyinstallation, efter en större renovering, vid byte av cistern, rörledningar eller pump samt efter reparation

12 § Innan ett system för återföring av bensinångor får tas i drift ska en kontroll utföras enligt standarden SS EN 16321-2:2013 Återvinning av bensinångor vid tankning av motorfordon på bensinstationer Del 2: Provningsmetoder för kontroll av system för återvinning av ångor på bensinstationer. Kontrollen ska göras av ett kontrollorgan typ A, B eller C som ackrediterats inom EES för denna uppgift enligt förordning (EG) nr 765/2008, i den ursprungliga lydelsen.

Efter en större renovering, vid byte av cistern, efter flytt av mätarskåp samt efter reparation ska en kontroll utföras enligt standarden SS EN 16321-2:2013 Återvinning av bensinångor vid tankning av motorfordon på bensinstationer Del 2: Provningsmetoder för kontroll av system för återvinning av ångor på bensinstationer. Den ska utföras av ett kontrollorgan typ A eller C som ackrediterats inom EES för denna uppgift enligt förordning (EG) nr 765/2008, i den ursprungliga lydelsen.

Om ett kontrollorgan av typ C utför en kontroll enligt första eller andra stycket får kontrollen utföras av samma person som utfört renoveringen, reparationen eller flytten av mätarskåp. Detta gäller dock inte om kontrollorganet ingår i samma koncern eller bolag som bensinstationen.

13 § En kontroll innan ibruktagande av system vid nyinstallation, efter en större renovering eller vid byte av cistern ska utföras enligt de metoder som anges i standarden SS EN 16321-2:2013 Återvinning av bensinångor vid tankning av motorfordon på bensinstationer Del 2: Provningsmetoder för kontroll av system för återvinning av ångor på bensinstationer och omfatta

1. kontroll av att system för återföring av bensinångor finns installerat och uppfyller kraven på volymförhållande enligt 5 §,

2. kontroll av att installerat system överensstämmer med certifieringsintyget i Annex C i standarden SS EN 16321-1:2013 Återvinning av bensinångor vid tankning av motorfordon på bensinstationer Del 1: Provningsmetoder för godkännande och utvärdering av effektiviteten hos systemet för återvinning av bensinångor,

3. kontroll av att märkning enligt 7 och 9 §§ finns,

4. bestämning av volymförhållandet, och

5. kontroll av att driftsjournal enligt 6 § finns.

En kontroll efter reparation ska endast omfatta första stycket 2 och 4.

14 § En bensinpump får tas i bruk endast om det enligt en kontrollrapport enligt 17 § framgår att pumpen uppfyller kraven. Om kontroll enligt 17 § inte kan genomföras på grund av att omgivningstemperaturen ligger utanför temperaturintervallet enligt standarden SS EN 16321-2:2013 Återvinning av bensinångor vid tankning av motorfordon på bensinstationer Del 2: Provningsmetoder för kontroll av system för återvinning av ångor på bensinstationer, får överlåtelse av bensin göras utan att någon kontroll utförts. Kontrollen ska utföras så snart omgivningstemperaturen varaktigt ligger inom temperaturintervallet enligt 5.2 i SS EN 16321-2:2013 Återvinning av bensinångor vid tankning av motorfordon på bensinstationer

Del 2: Provningsmetoder för kontroll av system för återvinning av ångor på bensinstationer.

Återkommande kontroll

15 § Återkommande kontroller av system för återföring av bensinångor steg II ska utföras minst en gång per år enligt standarden SS EN 16321-2:2013 Återvinning av bensinångor vid tankning av motorfordon på bensinstationer Del 2: Provningsmetoder för kontroll av system för återvinning av ångor på bensinstationer. Kontrollerna ska genomföras av ett kontrollorgan typ A eller C som ackrediterats inom EES för denna uppgift enligt förordning (EG) nr 765/2008, i den ursprungliga lydelsen. Om ett kontrollorgan av typ C utför kontrollen får den göras av samma person som vid samma tillfälle genomfört eventuell service av systemet. Den får dock inte utföras av ett kontrollorgan som ingår i samma koncern eller bolag som bensinstationen.

För anläggningar som är försedda med automatiskt övervakningssystem får kontrollerna genomföras minst en gång vart tredje år.

16 § Den återkommande kontrollen ska utföras enligt de metoder som anges i standard SS EN 16321-2:2013 Återvinning av bensinångor vid tankning av motorfordon på bensinstationer Del 2: Provningsmetoder för kontroll av system för återvinning av ångor på bensinstationer och omfatta

1. kontroll av att system för återföring av bensinångor finns installerat och uppfyller kraven enligt 5 §,

2. kontroll av att installerat system överensstämmer med certifieringsintyget i Annex C i SS EN 16321-1:2013 Återvinning av bensinångor vid tankning av motorfordon på bensinstationer – Del 1: Provningsmetoder för godkännande och utvärdering av effektiviteten hos systemet för återvinning av bensinångor,

3. kontroll av att märkning enligt 7 och 9 §§ finns,

4. bestämning av volymförhållandet, och

5. kontroll av att en driftsjournal enligt 6 § finns och används.

Kontrollrapport

17 § Efter en genomförd kontroll enligt 12 och 15 §§ ska kontrollorganet upprätta en kontrollrapport som överlämnas till den som sägs i 2 §.

Kontrollrapporten ska minst innehålla de uppgifter som anges i Annex C till SS EN 16321-1:2013 Återvinning av bensinångor vid tankning av motorfordon på bensinstationer – Del 1: Provningsmetoder för godkännande och utvärdering av effektiviteten hos systemet för återvinning av bensinångor respektive Annex B i SS EN 16321-2:2013 Återvinning av bensinångor vid tankning av motorfordon på bensinstationer Del 2: Provningsmetoder för kontroll av system för återvinning av ångor på bensinstationer.

Kontrollrapporter ska sparas av den som sägs i 2 § under minst tre år.

18 § Om det av kontrollrapporten framgår att kraven uppfylls ska systemet förses med ett kontrollmärke enligt 9 §.

19 § Om det av kontrollrapporten framgår att kraven inte uppfylls ska det tidigare kontrollmärket avlägsnas eller förstöras. Om de fel som framgår av rapporten inte åtgärdas inom trettio dagar får överlåtelse av bensin inte göras innan felet avhjälppts och ny kontroll genomförts enligt 12 §. Om kontroll enligt 12 och 15 §§ inte kan genomföras på grund av att omgivningstemperaturen inte ligger inom temperaturintervallet enligt SS EN 16321-2:2013 Återvinning av bensinångor vid tankning av motorfordon på bensinstationer Del 2: Provningsmetoder för kontroll av system för återvinning av ångor på bensinstationer, får överlåtelse av bensin göras utan att någon kontroll utförts. Kontrollen ska utföras så snart omgivningstemperaturen varaktigt ligger inom temperaturintervallet enligt SS EN 16321-2:2013 Återvinning av bensinångor vid tankning av motorfordon på bensinstationer Del 2: Provningsmetoder för kontroll av system för återvinning av ångor på bensinstationer.

Rapportering för tillsyn

20 § Den som sägs i 2 § ska genom elektronisk överföring, på det sätt som Transportstyrelsen bestämmer, lämna de upplysningar som efterfrågas för tillsyn.

Undantag

21 § Transportstyrelsen kan medge undantag från dessa föreskrifter.

Denna författning träder i kraft den 1 juli 2016 då Transportstyrelsens föreskrifter och allmänna råd (TSFS 2014:75) om återföring av bensinångor på bensinstationer ska upphöra att gälla.

På Transportstyrelsens vägnar

MARIA ÅGREN

Linda Norberg
(Väg- och järnvägsavdelningen)

Nya föreskrifter och allmänna råd om återföring av bensinångor på bensinstationer

Transportstyrelsens förslag:

Genom TSFS 2014:75 överfördes krav om återföring av bensinångor på bensinstationer från Naturvårdsverkets författningssamling till Transportstyrelsens. Efter att föreskrifterna tillämpats en tid har vi blivit varse om att vissa krav är svåra att tillämpa på grund av att marknaden inte utvecklats i den riktning vi trodde den skulle göra när föreskrifterna utformades. Därför föreslår vi nu en ändring av kraven enligt denna remiss. TSFS 2014:75 föreslås upphävas och ersättas med nya föreskrifter.

Förslagets innehåll i korthet

Vi föreslår följande ändringar av kraven:

- Krav på produktcertifiering tas bort
- Införa tidsfrist för kontroller under kalla perioder
- Införa krav på inrapportering för tillsyn.

A. Allmänt

1. Vad är problemet eller anledningen till regleringen?

Ett antal arbetsuppgifter flyttades 2004 från Naturvårdsverket till dåvarande Vägverket. En av uppgifterna var reglering kring återföring av bensinångor på bensinstationer. Naturvårdsverkets kungörelse med föreskrifter (SNFS 1991:1) om återföringssystem för bensingaser vid tankställen för motorfordon ändrades av Transportstyrelsen genom Transportstyrelsens föreskrifter (TSFS 2012:63) om ändring i Naturvårdsverkets kungörelse (SNFS 1991:1) med föreskrifter om återföringssystem för bensingaser vid tankställen för motorfordon och ersattes sedan helt av Transportstyrelsens föreskrifter och allmänna råd (TSFS 2014:75) om återföring av bensinångor på bensinstationer. I samband med det upphävde regeringen Naturvårdsverkets regelverk.

Genom TSFS 2012:63 införde vi krav på ackreditering av de kontrollorgan som utför funktionskontroller på bensinstationerna. Vi införde också krav på ackrediterat certifieringsorgan för godkännande av de system som används för återföring av bensinångorna.

Genom TSFS 2014:75 införde vi även krav på funktionskontroll innan ibruktagande av system för återföring av bensinångor och funktionskontroll

efter reparation. För att möta ett ökat behov av kontroller i fält har en handfull företag ansökt hos Swedac om att bli ackrediterade för att genomföra den uppgiften. Det finns för närvarande endast ett ackrediterat företag på marknaden, Sveriges Tekniska Forskningsinstitut (SP).

Efter att föreskrifterna trädde i kraft i december 2014 har branschorgan och kontrollorgan uppmärksammat oss på att vissa av bestämmelserna är svåra att tillämpa.

i. Certifiering av produkter

Genom TSFS 2014:75 införde vi krav på att system för återföring av bensinångor ska vara certifierade av ett ackrediterat produktcertifieringsorgan innan de får installeras och tas i bruk. Det genomfördes eftersom det signalerades att en sådan hantering skulle bli det gängse tillvägagångssättet inom EU. Det skulle i samband med detta även ackrediteras fler produktcertifieringsorgan inom området. Marknaden har inte utvecklats på detta sätt och Sverige är idag ensamma i Europa om att kräva certifierade system. Det finns inga produktcertifieringsorgan att tillgå. Den nuvarande regleringen är därmed hindrande för att nya system för återföring av bensinångor ska kunna sättas på marknaden.

ii. Krav på tillvägagångssätt för inrapportering för tillsyn

Syftet med föreskrifterna är att säkerställa att mängden bensinångor i luften minimeras vid tankning på bensinstationer. I vår tillsyn enligt regelverket ska vi kontrollera om att en bensinstation har föreskriven återföringsutrustning och att den uppfyller föreskrivna krav. I TSFS 2014:75 finns inget krav på hur underlag för tillsyn ska rapporteras till Transportstyrelsen. Vid tillsyn måste underlag begäras in från bensinstationen vid varje tillsynstillfälle. Fram till nu har detta gjorts manuellt, vilket är kostsamt för bensinstationerna och ineffektivt för Transportstyrelsen.

Transportstyrelsen har i sin strategiska plan deklarerat att vi har för avsikt att vara en lärande organisation och ha effektiva metoder, verktyg och system för att systematiskt omhänderta erfarenheter och analysera utfall av tillsyn, händelser och olyckor. Avdelningen ska ha tillgång till tillförlitlig statistik och genomföra analyser som underlag för att effektivisera tillsynsverksamheten och rikta våra insatser till områden där de bäst behövs. Föreskrifterna om återföring av bensinångor på bensinstationer behöver förtydligas för att säkerställa att Transportstyrelsen får in rätt underlag vid rätt tillfälle så att tillsynen kan genomföras effektivt och riskbaserat.

iii. Tidsfrist för kontroller vid för låg utomhustemperatur

Provmetoden för kontroll i fält av system för återföring av bensinångor beskrivs i standarden SS EN 16321-2:2013 – Del 2: Provmetoder för kontroll av systemet för återvinning av ångor på bensinstationer. I standarden framgår att kontroller ska göras när utomhustemperaturen är mellan +5°C och +25°C. Det framgår också att provning kan göras utanför ovanstående temperaturintervall om det går att verifiera att provutrustningen även är kalibrerad för att klara provning vid andra temperaturer. Såvitt vi känner till finns ingen provutrustning som kan säkerställa korrekt kontroll vid lägre temperaturer än +5°C. Då vi i Sverige har ett klimat som stora delar av året medför temperaturer under ovanstående temperaturintervall, kan kravet på kontroll före ibruktagande och efter reparation, renovering och flytt av pumpar göra att bensinstationer i dessa fall inte får överlåta bensin under kalla perioder.

iv. Redaktionella fel i föreskriften

Det finns i föreskrifterna vissa fel av redaktionell och administrativ karaktär som samtidigt kommer att ses över. Det handlar främst om korrigerande av felaktiga hänvisningar, men också utbyte av märkning på grund av att Transportstyrelsen ändrat sin grafiska profil. Dessa ändringar konsekvensutreds inte.

Då stora delar av föreskrifterna ändras föreslår vi att TSFS 2014:75 upphävs och ersätts med nya föreskrifter.

2. Vad ska uppnås?

i. Certifiering av produkter

Den nuvarande regleringen är hindrande för att system för återföring av bensinångor ska kunna sättas på marknaden. Det hindret behöver undanskaffas utan att minska kvaliteten på systemen. Det är möjligt att behålla kvaliteten på återföringssystemen utan särskild certifiering då systemen ändå provas både vid tillverkning och innan ibruktagande.

ii. Krav på tillvägagångssätt för inrapportering för tillsyn

För att kunna genomföra en riskbaserad tillsyn är det nödvändigt att ha tillgång till rätt information. Det behöver säkerställas att rätt information kommer Transportstyrelsen tillhanda vid rätt tillfälle för att ge ökade förutsättningar för en effektiv och kvalitetssäkrad tillsyn.

i. Tidsfrist för kontroller vid för låg utomhustemperatur

En bensinstation behöver kunna ta bensinpumpar i bruk och fortsätta överlåta bensin efter en reparation, renovering eller flytt av pump även under den kalla delen av året trots att kontroller inte kan utföras. Kontroller ska istället utföras så snart temperaturen tillåter, det vill säga varaktigt är +5°C eller högre.

3. Vilka är lösningsalternativen?

3.1. Effekter om ingenting görs

i. Certifiering av produkter

Då det idag inte finns några ackrediterade produktcertifieringsorgan inom återföring av bensinångor, måste tillverkare av system för återföring ansöka om dispens från tillämpliga krav för att kunna sätta dessa system på marknaden. En dispenshantering är kostsam och tidskrävande både för tillverkare och för Transportstyrelsen, och ger en otydlighet i kravbilderna för tillverkare och bensinstationer.

ii. Krav på tillvägagångssätt för inrapportering för tillsyn

Om vi inte tydliggör kraven på inrapportering av de upplysningar och handlingar som Transportstyrelsen behöver för vår tillsyn kan det innebära att inrapporteringen blir inte enhetlig och att vi behöver ha både manuell och elektronisk hantering.

iii. Tidsfrist för kontroller vid för låg utomhustemperatur

Om vi inte inför en tidsfrist för kontroller vid för låg utomhustemperatur kan kravet på kontroll före ibruktage och efter reparation, renovering och flytt av pumpar göra att bensinstationer i dessa fall inte får överlåta bensen under kalla perioder.

3.2. Alternativ som inte innebär reglering

Att inte reglera är inte ett rimligt alternativ.

3.3. Regleringsalternativ

i. Certifiering av produkter

Vi har endast identifierat ett alternativ för att lösa problemet med avsaknad av ackrediterade produktcertifieringsorgan, och det är att ta bort kravet på att system för återföring av bensinångor ska certifieras.

ii. Krav på tillvägagångssätt för inrapportering för tillsyn

Idag finns inget krav på hur inrapportering för tillsyn ska ske. Transportstyrelsen har genom drivmedelsförordningen (2011:319) rätt att få de upplysningar och handlingar som behövs för tillsynen, men det finns inga krav på hur de upplysningar och handlingar ska rapporteras till Transportstyrelsen. Vårt förslag är att specificera i föreskriften hur det underlag som behövs för tillsynen ska rapporteras till Transportstyrelsen. Förslaget och beskrivningen av dess konsekvenser bygger på att tillsynens omfattning är densamma oavsett om den sker manuellt eller elektroniskt.

iii. Tidsfrist för kontroller vid för låg utomhustemperatur

Vi har bara identifierat ett rimligt regleringsalternativ vad gäller kontroller vid kalla temperaturer. Vårt förslag är att införa en tidsfrist som säger att efter ibruktagande, reparation, renovering eller flytt av pump så får pumpen tas i bruk trots att kontroll inte gjorts när temperaturen ligger utanför angivet temperaturintervall. Kontroll ska utföras så snart temperaturen tillåter.

Ett annat alternativ skulle kunna vara att istället för en fullständig kontroll av återföringsgraden i enlighet med standarden SS EN 16321-2:2013, införa krav på en enklare funktionskontroll. Då det saknas standardiserade provmetoder för en sådan enklare funktionskontroll ser vi inte det som ett rimligt alternativ.

4. Vilka är berörda?

Samtliga bensinstationer i Sverige som tillhandahåller bensin för tankning av motorfordon berörs av regleringen. Det finns drygt 3000 sådana bensinstationer. Enligt författningsförslaget ska ansvaret för att kraven som rör återföring av bensinångor uppfylls vila på innehavare av tillstånd att hantera brandfarliga vara enligt 16 § lagen (2010:1011) om brandfarliga och explosiva varor där tillståndet omfattar bensin. Antalet bensinstationer per tillståndsinnehavare varierar bland de olika oljebolagen. Vissa bolag har flera bensinstationer per tillstånd, vissa har bara en. I dagsläget har vi ingen exakt siffra på hur många tillståndsinnehavare det finns total, en sammanställning håller på att tas fram.

Ackrediterade provningslaboratorier och potentiella provningslaboratorier berörs av regleringen. Idag är ett provningslaboratorium ackrediterade för provning av system för återföring av bensinångor.

Ackrediterade kontrollorgan för området och eventuellt tillkommande kontrollorgan berörs av regleringen. Idag är två kontrollorgan ackrediterade för kontroll av system för återföring av bensinångor.

Styrelsen för ackreditering och teknisk kontroll (Swedac) i egenskap av ackrediteringsorgan berörs av regleringen genom att de ansvarar för ackreditering av provningslaboratorier.

5. Vilka konsekvenser medför regleringen?

5.1. Företag

(X) Regleringen bedöms inte få effekter av betydelse för företags arbetsförutsättningar, konkurrensförmåga eller villkor i övrigt. Samtliga konsekvenser för företagen beskrivs därför under 5.1.

(X) Regleringen bedöms få effekter av betydelse för företags arbetsförutsättningar, konkurrensförmåga eller villkor i övrigt. Konsekvensutredningen innehåller därför ingen beskrivning under 5.1 utan samtliga konsekvenser för företagen beskrivs under avsnitt C.

Vi bedömer att alternativ i) Certifiering av produkter, kommer att få effekter av betydelse för företag. Dess konsekvenser för företag beskrivs därför under avsnitt C. Övriga alternativ bedöms inte få effekter av betydelse, och beskrivs därför här.

ii. Krav på tillvägagångssätt för inrapportering för tillsyn

Vi kan inte se att företagen åsamkas någon ökad tidsåtgång av att tillvägagångssättet för inrapportering av underlag för tillsyn systematiseras. Även utan krav på hur inrapportering ska ske så måste tillståndsinnehavare rapportera in underlag på vår begäran.

På samma sätt som vad gäller tidsåtgång kan vi inte se att företagen åsamkas några andra kostnader av att tillvägagångssättet för inrapportering av underlag för tillsyn systematiseras. Även utan krav på hur inrapportering ska ske så måste tillståndsinnehavare rapportera in underlag på vår begäran.

iii. Tidsfrist för kontroller vid för låg utomhustemperatur

Att införa tidsfrist för kontroller vid låg utomhustemperatur kommer innebära att bensinstationerna slipper få pumpar avstängda på grund av att kontroller inte kan utföras efter nyinstallation, större renovering eller reparation. Vi har ingen uppfattning om hur många pumpar som idag stängs av på grund av den anledningen, och kan därför inte uppskatta hur stor ekonomisk påverkan det får på bensinstationerna.

5.2. Medborgare

Hur kravbild för produktcertifiering, inrapportering för tillsyn ser ut påverkar inte medborgare.

Om tidsfrist införs för kontroller under kalla temperaturer minskar risken för stängda bensinpumpar på grund av att det inte är möjligt att kontrollera efter ibruktagande, reparation, renovering eller flytt av pumpar.

5.3. Staten, regioner eller landsting och kommuner

i. Certifiering av produkter

De kostnaderna som finns idag för att hantera dispensansökningar (som beskrivits under rubriken 3.1) uteblir om krav på certifierade produkter och ackrediterade produktcertifieringsorgan tas bort.

ii. Krav på tillvägagångssätt för inrapportering för tillsyn

För att bedriva en effektiv och riskbaserad tillsyn är det nödvändigt att vi har tillgång till rätt underlag i rätt tid.

iii. Tidsfrist för kontroller vid för låg utomhustemperatur

Vi bedömer att införandet av tidsfrist för kontroller vid för låg utomhustemperatur inte påverkar staten, regioner eller landsting och kommuner.

5.4. Externa effekter

Vi bedömer inte att föreslagen reglering innebär några externa effekter.

6. Vilka konsekvenser medför övervägda alternativ till regleringen och varför anses regleringen vara det bästa alternativet?

Vi har inte identifierat några alternativa lösningar.

Marknadens utveckling gör att det nuvarande kravet på certifiering av system för återföring av bensinångor varken är nödvändigt eller genomförbart i dagsläget. Att kräva certifiering åsamkar tillverkare och certifieringsorgan kostnader som i slutändan inte tillför något för systemens kvalitet eller säkerhet. Då systemen ändå provas vid tillverkning samt innan ibruktage anser vi att en produktcertifiering är onödig och onödigt kostsam.

Vi ser ett behov av att förtydliga inrapportering av underlag för tillsyn för att kunna bedriva en riskbaserad och effektiv tillsyn. Att inte reglera anses inte vara ett rimligt alternativ.

Vi ser heller inga alternativ vad gäller tidsfrist för kontroller i fält under kalla temperaturer. Vad vi känner till så finns idag ingen utrustning som kan mäta återföringsgraden korrekt under temperaturer lägre än +5°C, och för att inte få bensinpumpar som blir stående utan att kunna tas i bruk efter installation, reparation, renovering eller flytt behöver vi ge en kravlättnad i form av tidsfrist.

7. Vilka bemyndiganden grundar sig myndighetens beslutanderätt på?

Transportstyrelsen har bemyndigande enligt drivmedelslagen (2011:319) och drivmedelsförordningen (2011:346) att meddela föreskrifter om och utföra tillsyn av återföring av bensinångor på bensinstationer.

8. Överensstämmer regleringen med eller går den utöver de skyldigheter som följer av EU-rättslig reglering eller andra internationella regler?

Den föreslagna regleringen överensstämmer med EU-rättslig reglering inom de områden det finns EU-krav utom avseende vilka bensinstationer som omfattas av kraven. Kraven infördes genom TSFS 2014:75 och har inte ändrats i författningsförslaget. TSFS 2014:75 har 2013 i sin helhet anmälts enligt direktivet 98/34/EG och direktivet 2006/123/EG. Vi inför inga nya krav enligt författningsförslaget.

Vad gäller hur upplysningar och handlingar för tillsyn inrapporteras till Transportstyrelsen finns ingen EU-rättslig reglering att ta hänsyn till.

9. Behöver särskild hänsyn tas när det gäller tidpunkten för ikraftträdande och finns det behov av speciella informationsinsatser?

I TSFS 2014:75 finns en övergångsregel som gäller till och med 13 maj 2016. Ändringsföreskrifterna bör träda ikraft så snart som möjligt efter det att övergångsregeln löper ut.

Föreskriftsändringarna kommuniceras särskilt med SPBI som företrädar bensinstationerna och SPT som företrädar kontrollorganen.

B. Transportpolitisk måluppfyllelse

Det övergripande målet för svensk transportpolitik är att säkerställa en samhällsekonomiskt effektiv och långsiktigt hållbar transportförsörjning för medborgare och näringsliv i hela landet. Under det övergripande målet finns också funktionsmål och hänsynsmål med ett antal prioriterade områden.

Funktionsmålet handlar om att skapa tillgänglighet för människor och gods. Transportsystemets utformning, funktion och användning ska medverka till att ge alla en grundläggande tillgänglighet med god kvalitet och användbarhet samt bidra till utvecklingskraft i hela landet. Samtidigt ska transportsystemet vara jämställt, det vill säga likvärdigt svara mot kvinnors respektive mäns transportbehov.

Hänsynsmålet handlar om säkerhet, miljö och hälsa. Transportsystemets utformning, funktion och användning ska anpassas till att ingen ska dödas eller skadas allvarligt. Det ska också bidra till det övergripande generationsmålet för miljö och att miljö kvalitetsmålen uppnås, samt bidra till ökad hälsa.

10. Hur påverkar regleringen funktionsmålet?

Genom att införa en tidsfrist för provning av system för återföring av bensenångor under den del av året som temperaturen är för låg för att tillåta provning, minskar vi risken för att pumpar tvingas stängas och ökar därmed tillgängligheten av drivmedel för allmänheten.

I övrigt bedömer vi att föreslagen reglering inte har någon påverkan på funktionsmålet.

11. Hur påverkar regleringen hänsynsmålet?

Vi bedömer att föreslagen reglering inte har någon påverkan på säkerhet, miljö och hälsa.

Syftet med föreskriften är att minimera utsläpp av bensenångor till luften när du tankar. Skälet är hälsomässigt, bensenångor är cancerogena vid inandning.

Vi har gjort bedömningen att genom att ta bort kravet på certifiering av produkter inte kommer att påverka kvaliteten och effektiviteten hos systemet, då krav på provning av systemen och dess funktionalitet och effektivitet fortfarande finns kvar.

En effektivare tillsyn borde i förlängningen förbättra kravefterlevnaden och därmed minska utsläppen av bensenångor vid tankning, men vi ser det som en långsökt indirekt påverkan av föreslagen reglering.

C. Företag

I analysen av föreskrifternas effekter för företag har vi gjort bedömningen att del i) Certifiering av produkter, får effekter av betydelse. De andra alternativen har ringa betydelse för företag. Därför beskrivs alternativ i) nedan.

12. Hur många företag berörs, i vilka branscher är de verksamma och hur stora är företagen?

Samtliga bensinstationer i Sverige som tillhandahåller bensin för tankning av motorfordon berörs av regleringen. Det finns omkring 3200 sådana bensinstationer. Enligt författningsförslaget ska ansvaret på att kraven som rör återföring av bensinångor uppfylls vila på innehavare av tillstånd att hantera brandfarlig vara enligt 16 § lagen (2010:1011) om brandfarliga och explosiva varor där tillståndet omfattar bensin. Antalet bensinstationer per tillståndsinnehavare varierar bland de olika oljebolagen. Vissa bolag har flera bensinstationer per tillstånd, vissa har bara en. Idag ansvarar 6 tillståndshavare för 75 % av befintliga bensinstationer. Vi uppskattar att det finns totalt ca 650 tillståndshavare.

Ackrediterade provningslaboratorier och potentiella provningslaboratorier berörs av regleringen. Idag är ett provningslaboratorium ackrediterat för provning av system för återföring av bensinångor.

Ackrediterade kontrollorgan för området och eventuellt tillkommande kontrollorgan berörs av regleringen. Idag är två kontrollorgan ackrediterade för kontroll av system för återföring av bensinångor och en handfull företag har påbörjat sin ackrediteringsprocess.

13. Vilken tidsåtgång medför regleringen för företagen och vad innebär regleringen för företagens administrativa kostnader?

i. Certifiering av produkter

Då det idag inte finns några ackrediterade produktcertifieringsorgan för återföring av bensinångor kan tillverkare av system för återföring inte sätta nya produkter på marknaden då det inte finns några ackrediterade produktcertifieringsorgan att tillgå. Det innebär att tillverkarna måste ansöka om dispens från kraven på certifiering av produkterna för varje ny produkt som ska sättas på marknaden. Den tidsåtgången kommer inte längre finnas kvar om kravet på certifierade produkter och ackrediterat produktcertifieringsorgan tas bort.

Med nuvarande reglering behöver tillverkaren således ansöka om dispens för att sätta en produkt på marknaden. Uppskattad tidsåtgång för att hantera en dispensansökan är för en tillverkare cirka en arbetsdag för två personer,

plus hantering av att i produktion och ute på bensinstationerna hålla reda på vilka system som har och inte har dispens. Det skulle innebära administrativa kostnader om cirka 60 000 - 100 000 kr per återföringssystem.

Vi känner inte till att det idag finns något företag som är ackrediterade för att certifiera system för återföring av bensinångor eller som planerar att starta upp en sådan verksamhet. Om ett företag vill ackreditera sig enligt nuvarande reglering för att få certifiera system för återföring av bensinångor och starta upp en sådan verksamhet innebär kostnader i form av:

- ta fram certifieringsregler och rutiner samt själva ackrediteringsprocessen, uppskattningsvis omkring 100 000 kr.
- årlig återkommande tillsyn uppskattningsvis 20 000 - 40 000 kr.

Då det idag inte finns något företag som är ackrediterade för att certifiera system, så finns det inga säkerställda uppgifter på vad det i realiteten kostar att få ett system certifierat. Uppskattningsvis skulle kostnaden se ut så här om vi behåller kravet på certifiering; för en tillverkare att få sin produkt certifierad innebär kostnader för att sammanställa underlag för ansökan om certifiering, och en faktisk kostnad för själva certifieringen. Kostnaden för det är beroende av hur många produkter som sätts på marknaden varje år. Antalet nya system för återföring i Sverige uppskattas till max 5 stycken per år. Det skulle innebära att kostnaden per produkt blir omkring 100 000 kr.

Nu föreslagen reglering innebär därför en minskning av företagens administrativa kostnader motsvarande det som anges ovan.

14. Vilka andra kostnader medför regleringen för företagen och vilka förändringar i verksamheten kan de behöva vidta?

i. Certifiering av produkter

Kostnader för dispenshantering för att kunna sätta nya system för återföring av bensinångor på marknaden i Sverige kommer att försvinna. Så också kostnader för certifieringsorgan att certifiera och uppehålla en verksamhet för certifiering av system.

15. I vilken utsträckning kan regleringen komma att påverka konkurrensförhållandena för företagen?

Konkurrensförhållandena för de berörda företagen påverkas inte av den föreslagna regleringen.

16. Hur kan regleringen i andra avseenden komma att påverka företagen?

De berörda företagen påverkas inte i andra avseenden än det som beskrivits ovan.

17. Behöver särskilda hänsyn tas till små företag vid reglernas utformning?

Ingen särskild hänsyn behöver tas till små företag.

D. Sammanställning av konsekvenser

Berörd aktör	Effekter som inte kan beräknas		Beräknade effekter (tkr)	Kommentar
	Fördelar	Nackdelar	+ / -	
Företag	Tydligare reglering, enklare hantering för att sätta nya produkter på. Minskade kostnader för dispensansökan.	-	Utebliven kostnad för ackreditering, engångskostnad 100 000 kr samt en årlig avgift om 20 000-40 000 kr/år. Utebliven kostnad per produkt uppskattas till 100 000 kr	-
Medborgare	-	-	-	-
Staten m.fl.	Kostnader för dispenshantering uteblir.	-	-	-
Externa effekter	-	-	-	-
Totalt	Minskade kostnader för dispenshantering.	-	-	-

E. Samråd

Föreliggande författningsändring har samrått med branschen genom branschorganen SPT Association som företrädare kontrollorganen och SPBI – Svenska Petroleum & Drivmedel Institutet som företrädare oljebolagen. Även Swedac har rådfrågats om vissa delar.

Om ni har några frågor med anledning av konsekvensutredningen eller synpunkter ni vill framföra får ni gärna kontakta oss:

Linda Norberg
tfn 010-49 55 675
e-post linda.norberg@transportstyrelsen.se

Enligt sändlista

Remiss angående ändring av Transportstyrelsens föreskrifter och allmänna råd TSFS 2014:75 om återföring av bensinångor på bensinstationer

Välkommen att ta del av Transportstyrelsens förslag ändring av Transportstyrelsens föreskrifter och allmänna råd TSFS 2014:75 om återföring av bensinångor på bensinstationer.

Bakgrund till förslaget

Genom TSFS 2014:75 överfördes krav om återföring av bensinångor på bensinstationer från Naturvårdsverkets författningssamling till Transportstyrelsens. Efter att föreskrifterna tillämpats en tid har vi blivit varse om att vissa krav är svåra att tillämpa på grund av att marknaden inte utvecklats i den riktning vi trodde den skulle göra när föreskrifterna utformades. Därför föreslår vi nu en ändring av kraven enligt denna remiss. Kraven kommer att publiceras i en ny föreskrift och TSFS 2014:75 kommer att upphävas.

Förslagets innehåll i korthet

Vi föreslår följande ändringar i föreskriften:

- Krav på produktcertifiering tas bort
- Införa tidsfrist för kontroller under kalla perioder
- Införa krav på inrapportering för tillsyn

Föreskriftsförslaget planeras träda i kraft den 1 juli 2016.

Förslaget i sin helhet samt konsekvensutredning finns publicerat tillsammans med detta missiv på Transportstyrelsens webbplats:

<http://www.transportstyrelsen.se/sv/Regler/Remisser/>

Synpunkter

Ni ges härmed tillfälle att lämna synpunkter på förslaget och konsekvensutredningen. Använd gärna bifogad svarsmall. Synpunkterna ska vara Transportstyrelsen tillhanda senast den 13 maj 2016.

Synpunkterna ska vara skriftliga och skickas till
vag@transportstyrelsen.se
eller till
Transportstyrelsen
Väg- och järnvägsavdelningen
Box 267

781 23 Borlänge

Vänligen **ange vårt diarienummer 2015-146** i svaret.

Transportstyrelsen sammanställer och kommenterar de remissynpunkter som kommer in. Sammanställningen publiceras därefter på Transportstyrelsens webbplats. Av sammanställningen kommer följande att framgå: vem som skickat in synpunkterna, själva synpunkterna och Transportstyrelsens kommentarer. Innan sammanställningen publiceras görs en sekretessprövning, så att eventuella remissynpunkter som omfattas av sekretess inte publiceras.

Kontaktpersoner

Om ni har frågor med anledning av remissen är ni välkomna att kontakta:

Linda Norberg
Tfn 010-49 55 675
E-post linda.norberg@transportstyrelsen.se

Jonas Malmstig
Tfn 010-49
E-post jonas.malmstig@transportstyrelsen.se

Med vänlig hälsning

Birgitta Hermansson
Väg- och järnvägsdirektör

Sändlista

Arbetsmiljöverket	arbetsmiljoverket@av.se
Försvarets materielverk (FMV)	registrator@fmv.se
Försvarsmakten	exp-hkv@mil.se
Kommerskollegium	kommerskollegium@kommers.se
Lantbrukarnas Riksförbund, LRF	info@lrf.se
Lantmännen Aspen AB	info@aspen.se
Malte Person & Son AB	mpn@malte.se
Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB)	registrator@msb.se
Regelrådet	regelradet@regelradet.se
Spimfab	anders.lonnberg@spimfab.se
SWEDAC	registrator@swedac.se
Svensk Bensinhandel	robert.dimlich@svenskbensinhandel.se
Svenska Petroleum & Biodrivmedel Institutet, SPBI	ebba.tamm@spbi.se
Sveriges Kommuner och Landsting	info@skl.se
Sveriges Tekniska Forskningsinstitut AB (SP)	info@sp.se
Sveriges Åkeriföretag	info@akeri.se
Trafikverket	trafikverket@trafikverket.se
Åklagarmyndigheten	registrator.uc-malmo@aklagare.se

Transportstyrelsens föreskrifter och allmänna råd om återföring av bensinångor på bensinstationer;

TSFS 2016:XX

Utkom från trycket
den [DATUM ÅR]
Omtryck

beslutade den [DATUM ÅR].

Transportstyrelsen föreskriver¹ följande med stöd av 12 § drivmedelsförordningen (2011:346) och 3 § förordningen (2011:811) om ackreditering och teknisk kontroll samt beslutar följande allmänna råd.

VÄGTRAFIK

Inledande bestämmelser

1 § Dessa föreskrifter innehåller bestämmelser om

1. system för återföring av bensinångor till tankbil vid påfyllning av cistern på bensinstation,
2. system för återföring av bensinångor vid tankning av motorfordon,
3. kontroll av system för återföring av bensinångor innan ibruktagande, efter en större renovering, vid byte av cistern, rörledningar eller pump, vid flytt av mätarskåp, samt efter reparation,
4. återkommande kontroll och egenkontroll av system för återföring av bensinångor, och
5. tekniska krav för återföring av bensinångor.

Allmänna råd

Alkylatbensin bör inte anses vara avsedd för tankning av motorfordon.

2 § Den som är innehavare av tillstånd enligt 16 § lagen (2010:1011) om brandfarliga och explosiva varor att hantera bensin ansvarar för att bensinstationen har ett system för återföring av bensinångor som uppfyller kraven enligt dessa föreskrifter.

¹ Jfr Europaparlamentets och rådets direktiv 94/63/EG av den 20 december 1994 om begränsning av utsläpp av flyktiga organiska ämnen (VOC) vid lagring av bensin och vid distribution av bensin från depåer till bensinstationer, i den ursprungliga lydelsen, och Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/126/EG av den 21 oktober 2009 om återvinning av bensinångor steg II, vid tankning av motorfordon på bensinstationer, i lydelsen enligt kommissionens direktiv 2014/99/EU.

Definitioner

3 § Följande beteckningar används med nedan angiven betydelse.

<i>automatiskt övervaknings-system</i>	övervakningssystem som automatiskt upptäcker funktionsfel i systemet för återföring av bensinångor steg II och i det automatiska övervakningssystemet indikerar felen samt automatiskt stoppar bensinflödet från den felaktiga pumpen om inte felet åtgärdas inom sju dagar
<i>bensin</i>	alla mineraloljederivat med eller utan tillsatser som har ett ångtryck (Reid) på 27,6 kilopascal eller mer och som är avsedda för användning som bränsle i motorfordon, med undantag för flytande motorgas (LPG)
<i>bensinpump</i>	mätarskåp innehållande drivmedelsmätare samt pistolventiler avsedda för tankning av bensindrivna motorfordon
<i>bensinstation</i>	varje anläggning där bensin distribueras till bränsletankar i motorfordon från stationära lagringstankar
<i>befintlig bensinstation</i>	bensinstation som har byggts eller för vilken enskilt planeringstillstånd, bygglov eller driftstillstånd har beviljats före den 1 januari 2012
<i>bensinångor</i>	varje gasformig förening som förångas från bensin
<i>ny bensinstation</i>	bensinstation som har byggts eller för vilken enskilt planeringstillstånd, bygglov eller driftstillstånd har beviljats den 1 januari 2012 eller senare
<i>omsättning</i>	den totala kvantitet bensin som årligen lossas från transportbehållare till en bensinstation
<i>steg I</i>	utrustning för återföring av bensinångor till tankbil vid cisternpåfyllning på bensinstation i enlighet med artikel 6 och bilaga 3 i Europaparlamentets och rådets direktiv 94/63/EG av den 20 december 1994 om begränsning av utsläpp av flyktiga organiska ämnen (VOC) vid lagring av bensin och vid distribution av bensin från depåer till bensinstationer, i den ursprungliga lydelsen
<i>steg II</i>	utrustning som är avsedd för återföring av bensinångor som förflyktigas från ett motorfordons bränsletank vid tankning på en bensinstation och som återför bensinångorna till en lagringstank eller tillbaka till bensinpumpen för återförsäljning

<i>volymförhållande</i>	kvoten mellan bensinångornas volym vid atmosfäriskt tryck när de passerar genom system för återvinning av bensinångor steg II och den utpumpade bensinens volym
<i>återföringsgrad för bensinångor</i>	den mängd bensinångor som återförs genom system för återvinning av bensinångor steg II jämfört med den mängd bensinångor som annars skulle släppas ut i atmosfären om inget sådant system fanns, uttryckt som en procentandel

I övrigt har beteckningarna i dessa föreskrifter samma betydelse som i lagen (2001:559) om vägtrafikdefinitioner, drivmedelslagen (2011:319) och lagen (2011:791) om ackreditering och teknisk kontroll.

Påfyllning av lagringsanläggningar på bensinstationer

4 § En bensinstation ska ha påfyllnings- och lagringsutrustning för återföring av bensinångor till tankbil vid påfyllning av cistern steg I. Systemet ska vara konstruerat så att bensinångor återförs till den transportbehållare som levererar bensinen via en gastät förbindelseledning. Påfyllning får endast ske om anordningarna är på plats och fungerar korrekt.

Kravet i första stycket på system för återföring av bensinångor till tankbil vid påfyllning av cistern för bränsleblandning som till övervägande del består av alkohol gäller först från och med den 1 januari 2019. Om stationen genomgår en större reovering eller vid byte av cistern eller pumpar ska dock stationen vid detta tillfälle utrustas med påfyllnings- och lagringsutrustning som uppfyller kraven i första stycket.

Krav för system för återföring av bensinångor vid tankning av motorfordon på bensinstationer

5 § En bensinstation med en faktisk eller planerad årlig omsättning större än 500 m³, eller större än 100 m³ om bensinstationen är integrerad i en byggnad med bostäder eller arbetsplatser, ska utöver vad som sägs i 4 § ha ett system för återföring av bensinångor steg II. Systemet ska uppfylla 11 §.

En befintlig bensinstation får trots första stycket till och med den 31 december 2018 ha ett system för återföring av bensinångor steg II där återföringsgraden vid mätningar under kontrollerade förhållanden är minst 85 procent och under fältförhållanden är minst 70 procent. Om stationen genomgår en större reovering, eller vid byte av cistern eller pumpar, ska dock stationen vid detta tillfälle utrustas med ett system för återföring av bensinångor som uppfyller kraven i första stycket.

Bestämmelserna i första och andra stycket om återföring av bensinångor steg II gäller till och med den 31 december 2018 inte för bensinpumpar avsedda för tankning av bränsleblandning som till övervägande del består av alkohol på en befintlig bensinstation, samt för befintliga bensinstationer som tillhandahåller bensin som inte är avsedd för yrkesmässig överlåtelse. Om stationen genomgår en större reovering, eller vid byte av cistern eller

pumpar, ska dock stationen vid detta tillfälle utrustas med ett system för återföring av bensenångor som uppfyller kraven i första stycket.

Bestämmelserna i första och andra stycket gäller inte bensinstationer som används uteslutande i samband med tillverkning och leverans av nya motorfordon.

6 § För varje bensinpump ska det finnas ett underhållsschema som tillhandahållits av tillverkaren, importören eller försäljaren av systemet, samt en driftjournal i vilken löpande egenkontroll och eventuella vidtagna underhållsåtgärder dokumenteras.

Märkning

7 § När ett system för återföring av bensenångor steg II har installerats på en bensinstation ska bensinpumpen förses med en väl synlig märkning enligt följande figurer tillsammans med permanent märkskylt. Märkningen ska utföras enligt standarden SS EN 16321-1:2013 Återvinning av bensenångor vid tankning av motorfordon på bensinstationer – Del 1: Provningsmetoder för godkännande och utvärdering av effektiviteten hos systemet för återvinning av bensenångor.

Figur 1.
För system utan automatisk övervakning. Munstycket ska vara svart och omgivande pilar blå i en öppen cirkel. Storleken ska vara 40 x 40 millimeter.

Figur 2.
För system med automatisk övervakning. Munstycket ska vara svart och omgivande pilar blå i en sluten cirkel. Storleken ska vara 40 x 40 millimeter.

8 § För system för återföring av bensenångor där kundens hantering kan påverka funktionen hos systemet ska hanteringsanvisningar på svenska finnas på pumpen.

9 § När ett system för återföring av bensinångor steg II har kontrollerats och kontrollen visar att kraven uppfylls ska bensinpumpen förses med ett kontrollmärke enligt nedan. Märkningen ska vara väl synlig vid tankning.

På kontrollmärket ska kontrollorganets identitet samt månad och år för den genomförda kontrollen anges. Märket ska ha olika färg för skilda kalenderår. Storleken ska vara 40 x 40 millimeter. Årsfärgcykeln utgörs av serien ljusblå, lime, cerise och orange, och inleds med ljusblå för år 2016. Annat märke som kan förväxlas med kontrollmärket får inte användas i anslutning till det.

Provning av system för återföring av bensinångor steg II innan godkännande

10 § Provning av ett system för återföring av bensinångor steg II ska utföras av ett provningslaboratorium som är ackrediterat för uppgiften i enlighet med Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 765/2008 av den 9 juli 2008 om krav för ackreditering och marknads kontroll i samband med saluföring av produkter och upphävande av förordning (EEG) nr 339/93, i den ursprungliga lydelsen, samt lagen (2011:791) om ackreditering och teknisk kontroll. Provning får också göras av den som uppfyller motsvarande krav enligt bestämmelser i ett annat land inom Europeiska unionen eller Europeiska ekonomiska samarbetsområdet.

Vid provningen ska tillverkaren tillhandahålla ett provexemplar av systemet i sin helhet, en teknisk beskrivning av systemet, installationsanvisningar för de pumptyper som systemet är avsett för, samt en redogörelse för hur egenkontroll av systemet ska gå till på bensinstationen.

11 § Provning av system för återföring av bensinångor ska utföras enligt standarden SS EN 16321-1:2013 Återvinning av bensinångor vid tankning av motorfordon på bensinstationer Del 1: Provningmetoder för godkännande och utvärdering av effektiviteten hos systemet för återvinning av bensinångor. Systemet ska ha en återföringsgrad på minst 85 procent och volymförhållandet vid mätningar under fältförhållanden vara minst 0,95 men högst 1,05. Systemet ska fungera och medge tankning ner till en omgivningstemperatur på -25°C.

Kontroll innan ibruktagande av system vid nyinstallation, efter en större renovering, vid byte av cistern, rörledningar eller pump samt efter reparation

12 § Innan ett system för återföring av bensinångor får tas i drift ska en kontroll utföras enligt standarden SS EN 16321-2:2013 Återvinning av bensinångor vid tankning av motorfordon på bensinstationer Del 2: Provningsmetoder för kontroll av system för återvinning av ångor på bensinstationer. Kontrollen ska göras av ett kontrollorgan typ A, B eller C som ackrediterats inom EES för denna uppgift enligt förordning (EG) nr 765/2008, i den ursprungliga lydelsen.

Efter en större renovering, vid byte av cistern, efter flytt av mätarskåp samt efter reparation ska en kontroll utföras enligt standarden SS EN 16321-2:2013 Återvinning av bensinångor vid tankning av motorfordon på bensinstationer Del 2: Provningsmetoder för kontroll av system för återvinning av ångor på bensinstationer. Den ska utföras av ett kontrollorgan typ A eller C som ackrediterats inom EES för denna uppgift enligt förordning (EG) nr 765/2008, i den ursprungliga lydelsen.

Om ett kontrollorgan av typ C utför en kontroll enligt första eller andra stycket får kontrollen utföras av samma person som utfört renoveringen, reparationen eller flytten av mätarskåp. Detta gäller dock inte om kontrollorganet ingår i samma koncern eller bolag som bensinstationen.

13 § En kontroll innan ibruktagande av system vid nyinstallation, efter en större renovering eller vid byte av cistern ska utföras enligt de metoder som anges i standarden SS EN 16321-2:2013 Återvinning av bensinångor vid tankning av motorfordon på bensinstationer Del 2: Provningsmetoder för kontroll av system för återvinning av ångor på bensinstationer och omfatta

1. kontroll av att system för återföring av bensinångor finns installerat och uppfyller kraven på volymförhållande enligt 5 §,

2. kontroll av att installerat system överensstämmer med certifieringsintyget i Annex C i standarden SS EN 16321-1:2013 Återvinning av bensinångor vid tankning av motorfordon på bensinstationer Del 1: Provningsmetoder för godkännande och utvärdering av effektiviteten hos systemet för återvinning av bensinångor,

3. kontroll av att märkning enligt 7 och 9 §§ finns,

4. bestämning av volymförhållandet, och

5. kontroll av att driftsjournal enligt 6 § finns.

En kontroll efter reparation ska endast omfatta första stycket 2 och 4.

14 § En bensinpump får tas i bruk endast om det enligt en kontrollrapport enligt 17 § framgår att pumpen uppfyller kraven. Om kontroll enligt 17 § inte kan genomföras på grund av att omgivningstemperaturen ligger utanför temperaturintervallet enligt standarden SS EN 16321-2:2013 Återvinning av bensinångor vid tankning av motorfordon på bensinstationer Del 2: Provningsmetoder för kontroll av system för återvinning av ångor på bensinstationer, får överlåtelse av bensin göras utan att någon kontroll utförts. Kontrollen ska utföras så snart omgivningstemperaturen varaktigt ligger inom temperaturintervallet enligt 5.2 i SS EN 16321-2:2013 Återvinning av bensinångor vid tankning av motorfordon på bensinstationer

Del 2: Provningsmetoder för kontroll av system för återvinning av ångor på bensinstationer.

Återkommande kontroll

15 § Återkommande kontroller av system för återföring av bensinångor steg II ska utföras minst en gång per år enligt standarden SS EN 16321-2:2013 Återvinning av bensinångor vid tankning av motorfordon på bensinstationer Del 2: Provningsmetoder för kontroll av system för återvinning av ångor på bensinstationer. Kontrollerna ska genomföras av ett kontrollorgan typ A eller C som ackrediterats inom EES för denna uppgift enligt förordning (EG) nr 765/2008, i den ursprungliga lydelsen. Om ett kontrollorgan av typ C utför kontrollen får den göras av samma person som vid samma tillfälle genomfört eventuell service av systemet. Den får dock inte utföras av ett kontrollorgan som ingår i samma koncern eller bolag som bensinstationen.

För anläggningar som är försedda med automatiskt övervakningssystem får kontrollerna genomföras minst en gång vart tredje år.

16 § Den återkommande kontrollen ska utföras enligt de metoder som anges i standard SS EN 16321-2:2013 Återvinning av bensinångor vid tankning av motorfordon på bensinstationer Del 2: Provningsmetoder för kontroll av system för återvinning av ångor på bensinstationer och omfatta

1. kontroll av att system för återföring av bensinångor finns installerat och uppfyller kraven enligt 5 §,

2. kontroll av att installerat system överensstämmer med certifieringsintyget i Annex C i SS EN 16321-1:2013 Återvinning av bensinångor vid tankning av motorfordon på bensinstationer – Del 1: Provningsmetoder för godkännande och utvärdering av effektiviteten hos systemet för återvinning av bensinångor,

3. kontroll av att märkning enligt 7 och 9 §§ finns,

4. bestämning av volymförhållandet, och

5. kontroll av att en driftsjournal enligt 6 § finns och används.

Kontrollrapport

17 § Efter en genomförd kontroll enligt 12 och 15 §§ ska kontrollorganet upprätta en kontrollrapport som överlämnas till den som sägs i 2 §.

Kontrollrapporten ska minst innehålla de uppgifter som anges i Annex C till SS EN 16321-1:2013 Återvinning av bensinångor vid tankning av motorfordon på bensinstationer – Del 1: Provningsmetoder för godkännande och utvärdering av effektiviteten hos systemet för återvinning av bensinångor respektive Annex B i SS EN 16321-2:2013 Återvinning av bensinångor vid tankning av motorfordon på bensinstationer Del 2: Provningsmetoder för kontroll av system för återvinning av ångor på bensinstationer.

Kontrollrapporter ska sparas av den som sägs i 2 § under minst tre år.

18 § Om det av kontrollrapporten framgår att kraven uppfylls ska systemet förses med ett kontrollmärke enligt 9 §.

19 § Om det av kontrollrapporten framgår att kraven inte uppfylls ska det tidigare kontrollmärket avlägsnas eller förstöras. Om de fel som framgår av rapporten inte åtgärdas inom trettio dagar får överlåtelse av bensin inte göras innan felet avhjälppts och ny kontroll genomförts enligt 12 §. Om kontroll enligt 12 och 15 §§ inte kan genomföras på grund av att omgivningstemperaturen inte ligger inom temperaturintervallet enligt SS EN 16321-2:2013 Återvinning av bensinångor vid tankning av motorfordon på bensinstationer Del 2: Provningsmetoder för kontroll av system för återvinning av ångor på bensinstationer, får överlåtelse av bensin göras utan att någon kontroll utförts. Kontrollen ska utföras så snart omgivningstemperaturen varaktigt ligger inom temperaturintervallet enligt SS EN 16321-2:2013 Återvinning av bensinångor vid tankning av motorfordon på bensinstationer Del 2: Provningsmetoder för kontroll av system för återvinning av ångor på bensinstationer.

Rapportering för tillsyn

20 § Den som sägs i 2 § ska genom elektronisk överföring, på det sätt som Transportstyrelsen bestämmer, lämna de upplysningar som efterfrågas för tillsyn.

Undantag

21 § Transportstyrelsen kan medge undantag från dessa föreskrifter.

Denna författning träder i kraft den 1 juli 2016 då Transportstyrelsens föreskrifter och allmänna råd (TSFS 2014:75) om återföring av bensinångor på bensinstationer ska upphöra att gälla.

På Transportstyrelsens vägnar

MARIA ÅGREN

Linda Norberg
(Väg- och järnvägsavdelningen)

Nya föreskrifter och allmänna råd om återföring av bensinångor på bensinstationer

Transportstyrelsens förslag:

Genom TSFS 2014:75 överfördes krav om återföring av bensinångor på bensinstationer från Naturvårdsverkets författningssamling till Transportstyrelsens. Efter att föreskrifterna tillämpats en tid har vi blivit varse om att vissa krav är svåra att tillämpa på grund av att marknaden inte utvecklats i den riktning vi trodde den skulle göra när föreskrifterna utformades. Därför föreslår vi nu en ändring av kraven enligt denna remiss. TSFS 2014:75 föreslås upphävas och ersättas med nya föreskrifter.

Förslagets innehåll i korthet

Vi föreslår följande ändringar av kraven:

- Krav på produktcertifiering tas bort
- Införa tidsfrist för kontroller under kalla perioder
- Införa krav på inrapportering för tillsyn.

A. Allmänt

1. Vad är problemet eller anledningen till regleringen?

Ett antal arbetsuppgifter flyttades 2004 från Naturvårdsverket till dåvarande Vägverket. En av uppgifterna var reglering kring återföring av bensinångor på bensinstationer. Naturvårdsverkets kungörelse med föreskrifter (SNFS 1991:1) om återföringssystem för bensingaser vid tankställen för motorfordon ändrades av Transportstyrelsen genom Transportstyrelsens föreskrifter (TSFS 2012:63) om ändring i Naturvårdsverkets kungörelse (SNFS 1991:1) med föreskrifter om återföringssystem för bensingaser vid tankställen för motorfordon och ersattes sedan helt av Transportstyrelsens föreskrifter och allmänna råd (TSFS 2014:75) om återföring av bensinångor på bensinstationer. I samband med det upphävde regeringen Naturvårdsverkets regelverk.

Genom TSFS 2012:63 införde vi krav på ackreditering av de kontrollorgan som utför funktionskontroller på bensinstationerna. Vi införde också krav på ackrediterat certifieringsorgan för godkännande av de system som används för återföring av bensinångorna.

Genom TSFS 2014:75 införde vi även krav på funktionskontroll innan ibruktagande av system för återföring av bensinångor och funktionskontroll

efter reparation. För att möta ett ökat behov av kontroller i fält har en handfull företag ansökt hos Swedac om att bli ackrediterade för att genomföra den uppgiften. Det finns för närvarande endast ett ackrediterat företag på marknaden, Sveriges Tekniska Forskningsinstitut (SP).

Efter att föreskrifterna trädde i kraft i december 2014 har branschorgan och kontrollorgan uppmärksammat oss på att vissa av bestämmelserna är svåra att tillämpa.

i. Certifiering av produkter

Genom TSFS 2014:75 införde vi krav på att system för återföring av bensinångor ska vara certifierade av ett ackrediterat produktcertifieringsorgan innan de får installeras och tas i bruk. Det genomfördes eftersom det signalerades att en sådan hantering skulle bli det gängse tillvägagångssättet inom EU. Det skulle i samband med detta även ackrediteras fler produktcertifieringsorgan inom området. Marknaden har inte utvecklats på detta sätt och Sverige är idag ensamma i Europa om att kräva certifierade system. Det finns inga produktcertifieringsorgan att tillgå. Den nuvarande regleringen är därmed hindrande för att nya system för återföring av bensinångor ska kunna sättas på marknaden.

ii. Krav på tillvägagångssätt för inrapportering för tillsyn

Syftet med föreskrifterna är att säkerställa att mängden bensinångor i luften minimeras vid tankning på bensinstationer. I vår tillsyn enligt regelverket ska vi kontrollera om att en bensinstation har föreskriven återföringsutrustning och att den uppfyller föreskrivna krav. I TSFS 2014:75 finns inget krav på hur underlag för tillsyn ska rapporteras till Transportstyrelsen. Vid tillsyn måste underlag begäras in från bensinstationen vid varje tillsynstillfälle. Fram till nu har detta gjorts manuellt, vilket är kostsamt för bensinstationerna och ineffektivt för Transportstyrelsen.

Transportstyrelsen har i sin strategiska plan deklarerat att vi har för avsikt att vara en lärande organisation och ha effektiva metoder, verktyg och system för att systematiskt omhänderta erfarenheter och analysera utfall av tillsyn, händelser och olyckor. Avdelningen ska ha tillgång till tillförlitlig statistik och genomföra analyser som underlag för att effektivisera tillsynsverksamheten och rikta våra insatser till områden där de bäst behövs. Föreskrifterna om återföring av bensinångor på bensinstationer behöver förtydligas för att säkerställa att Transportstyrelsen får in rätt underlag vid rätt tillfälle så att tillsynen kan genomföras effektivt och riskbaserat.

iii. Tidsfrist för kontroller vid för låg utomhustemperatur

Provmetoden för kontroll i fält av system för återföring av bensinångor beskrivs i standarden SS EN 16321-2:2013 – Del 2: Provmetoder för kontroll av systemet för återvinning av ångor på bensinstationer. I standarden framgår att kontroller ska göras när utomhustemperaturen är mellan +5°C och +25°C. Det framgår också att provning kan göras utanför ovanstående temperaturintervall om det går att verifiera att provutrustningen även är kalibrerad för att klara provning vid andra temperaturer. Såvitt vi känner till finns ingen provutrustning som kan säkerställa korrekt kontroll vid lägre temperaturer än +5°C. Då vi i Sverige har ett klimat som stora delar av året medför temperaturer under ovanstående temperaturintervall, kan kravet på kontroll före ibruktage och efter reparation, renovering och flytt av pumpar göra att bensinstationer i dessa fall inte får överlåta bensin under kalla perioder.

iv. Redaktionella fel i föreskriften

Det finns i föreskrifterna vissa fel av redaktionell och administrativ karaktär som samtidigt kommer att ses över. Det handlar främst om korrigerande av felaktiga hänvisningar, men också utbyte av märkning på grund av att Transportstyrelsen ändrat sin grafiska profil. Dessa ändringar konsekvensutreds inte.

Då stora delar av föreskrifterna ändras föreslår vi att TSFS 2014:75 upphävs och ersätts med nya föreskrifter.

2. Vad ska uppnås?

i. Certifiering av produkter

Den nuvarande regleringen är hindrande för att system för återföring av bensinångor ska kunna sättas på marknaden. Det hindret behöver undanskaffas utan att minska kvaliteten på systemen. Det är möjligt att behålla kvaliteten på återföringssystemen utan särskild certifiering då systemen ändå provas både vid tillverkning och innan ibruktagande.

ii. Krav på tillvägagångssätt för inrapportering för tillsyn

För att kunna genomföra en riskbaserad tillsyn är det nödvändigt att ha tillgång till rätt information. Det behöver säkerställas att rätt information kommer Transportstyrelsen tillhanda vid rätt tillfälle för att ge ökade förutsättningar för en effektiv och kvalitetssäkrad tillsyn.

i. Tidsfrist för kontroller vid för låg utomhustemperatur

En bensinstation behöver kunna ta bensinpumpar i bruk och fortsätta överlåta bensin efter en reparation, renovering eller flytt av pump även under den kalla delen av året trots att kontroller inte kan utföras. Kontroller ska istället utföras så snart temperaturen tillåter, det vill säga varaktigt är +5°C eller högre.

3. Vilka är lösningsalternativen?

3.1. Effekter om ingenting görs

i. Certifiering av produkter

Då det idag inte finns några ackrediterade produktcertifieringsorgan inom återföring av bensinångor, måste tillverkare av system för återföring ansöka om dispens från tillämpliga krav för att kunna sätta dessa system på marknaden. En dispenshantering är kostsam och tidskrävande både för tillverkare och för Transportstyrelsen, och ger en otydlighet i kravbilderna för tillverkare och bensinstationer.

ii. Krav på tillvägagångssätt för inrapportering för tillsyn

Om vi inte tydliggör kraven på inrapportering av de upplysningar och handlingar som Transportstyrelsen behöver för vår tillsyn kan det innebära att inrapporteringen blir inte enhetlig och att vi behöver ha både manuell och elektronisk hantering.

iii. Tidsfrist för kontroller vid för låg utomhustemperatur

Om vi inte inför en tidsfrist för kontroller vid för låg utomhustemperatur kan kravet på kontroll före ibruktage och efter reparation, renovering och flytt av pumpar göra att bensinstationer i dessa fall inte får överlåta bensin under kalla perioder.

3.2. Alternativ som inte innebär reglering

Att inte reglera är inte ett rimligt alternativ.

3.3. Regleringsalternativ

i. Certifiering av produkter

Vi har endast identifierat ett alternativ för att lösa problemet med avsaknad av ackrediterade produktcertifieringsorgan, och det är att ta bort kravet på att system för återföring av bensinångor ska certifieras.

ii. Krav på tillvägagångssätt för inrapportering för tillsyn

Idag finns inget krav på hur inrapportering för tillsyn ska ske. Transportstyrelsen har genom drivmedelsförordningen (2011:319) rätt att få de upplysningar och handlingar som behövs för tillsynen, men det finns inga krav på hur de upplysningar och handlingar ska rapporteras till Transportstyrelsen. Vårt förslag är att specificera i föreskriften hur det underlag som behövs för tillsynen ska rapporteras till Transportstyrelsen. Förslaget och beskrivningen av dess konsekvenser bygger på att tillsynens omfattning är densamma oavsett om den sker manuellt eller elektroniskt.

iii. Tidsfrist för kontroller vid för låg utomhustemperatur

Vi har bara identifierat ett rimligt regleringsalternativ vad gäller kontroller vid kalla temperaturer. Vårt förslag är att införa en tidsfrist som säger att efter ibruktagande, reparation, renovering eller flytt av pump så får pumpen tas i bruk trots att kontroll inte gjorts när temperaturen ligger utanför angivet temperaturintervall. Kontroll ska utföras så snart temperaturen tillåter.

Ett annat alternativ skulle kunna vara att istället för en fullständig kontroll av återföringsgraden i enlighet med standarden SS EN 16321-2:2013, införa krav på en enklare funktionskontroll. Då det saknas standardiserade provmetoder för en sådan enklare funktionskontroll ser vi inte det som ett rimligt alternativ.

4. Vilka är berörda?

Samtliga bensinstationer i Sverige som tillhandahåller bensin för tankning av motorfordon berörs av regleringen. Det finns drygt 3000 sådana bensinstationer. Enligt författningsförslaget ska ansvaret för att kraven som rör återföring av bensinångor uppfylls vila på innehavare av tillstånd att hantera brandfarliga vara enligt 16 § lagen (2010:1011) om brandfarliga och explosiva varor där tillståndet omfattar bensin. Antalet bensinstationer per tillståndsinnehavare varierar bland de olika oljebolagen. Vissa bolag har flera bensinstationer per tillstånd, vissa har bara en. I dagsläget har vi ingen exakt siffra på hur många tillståndsinnehavare det finns total, en sammanställning håller på att tas fram.

Ackrediterade provningslaboratorier och potentiella provningslaboratorier berörs av regleringen. Idag är ett provningslaboratorium ackrediterade för provning av system för återföring av bensinångor.

Ackrediterade kontrollorgan för området och eventuellt tillkommande kontrollorgan berörs av regleringen. Idag är två kontrollorgan ackrediterade för kontroll av system för återföring av bensinångor.

Styrelsen för ackreditering och teknisk kontroll (Swedac) i egenskap av ackrediteringsorgan berörs av regleringen genom att de ansvarar för ackreditering av provningslaboratorier.

5. Vilka konsekvenser medför regleringen?

5.1. Företag

(X) Regleringen bedöms inte få effekter av betydelse för företags arbetsförutsättningar, konkurrensförmåga eller villkor i övrigt. Samtliga konsekvenser för företagen beskrivs därför under 5.1.

(X) Regleringen bedöms få effekter av betydelse för företags arbetsförutsättningar, konkurrensförmåga eller villkor i övrigt. Konsekvensutredningen innehåller därför ingen beskrivning under 5.1 utan samtliga konsekvenser för företagen beskrivs under avsnitt C.

Vi bedömer att alternativ i) Certifiering av produkter, kommer att få effekter av betydelse för företag. Dess konsekvenser för företag beskrivs därför under avsnitt C. Övriga alternativ bedöms inte få effekter av betydelse, och beskrivs därför här.

ii. Krav på tillvägagångssätt för inrapportering för tillsyn

Vi kan inte se att företagen åsamkas någon ökad tidsåtgång av att tillvägagångssättet för inrapportering av underlag för tillsyn systematiseras. Även utan krav på hur inrapportering ska ske så måste tillståndsinnehavare rapportera in underlag på vår begäran.

På samma sätt som vad gäller tidsåtgång kan vi inte se att företagen åsamkas några andra kostnader av att tillvägagångssättet för inrapportering av underlag för tillsyn systematiseras. Även utan krav på hur inrapportering ska ske så måste tillståndsinnehavare rapportera in underlag på vår begäran.

iii. Tidsfrist för kontroller vid för låg utomhustemperatur

Att införa tidsfrist för kontroller vid låg utomhustemperatur kommer innebära att bensinstationerna slipper få pumpar avstängda på grund av att kontroller inte kan utföras efter nyinstallation, större renovering eller reparation. Vi har ingen uppfattning om hur många pumpar som idag stängs av på grund av den anledningen, och kan därför inte uppskatta hur stor ekonomisk påverkan det får på bensinstationerna.

5.2. Medborgare

Hur kravbild för produktcertifiering, inrapportering för tillsyn ser ut påverkar inte medborgare.

Om tidsfrist införs för kontroller under kalla temperaturer minskar risken för stängda bensinpumpar på grund av att det inte är möjligt att kontrollera efter ibruktagande, reparation, renovering eller flytt av pumpar.

5.3. Staten, regioner eller landsting och kommuner

i. Certifiering av produkter

De kostnaderna som finns idag för att hantera dispensansökningar (som beskrivits under rubriken 3.1) uteblir om krav på certifierade produkter och ackrediterade produktcertifieringsorgan tas bort.

ii. Krav på tillvägagångssätt för inrapportering för tillsyn

För att bedriva en effektiv och riskbaserad tillsyn är det nödvändigt att vi har tillgång till rätt underlag i rätt tid.

iii. Tidsfrist för kontroller vid för låg utomhustemperatur

Vi bedömer att införandet av tidsfrist för kontroller vid för låg utomhustemperatur inte påverkar staten, regioner eller landsting och kommuner.

5.4. Externa effekter

Vi bedömer inte att föreslagen reglering innebär några externa effekter.

6. Vilka konsekvenser medför övervägda alternativ till regleringen och varför anses regleringen vara det bästa alternativet?

Vi har inte identifierat några alternativa lösningar.

Marknadens utveckling gör att det nuvarande kravet på certifiering av system för återföring av bensinångor varken är nödvändigt eller genomförbart i dagsläget. Att kräva certifiering åsamkar tillverkare och certifieringsorgan kostnader som i slutändan inte tillför något för systemens kvalitet eller säkerhet. Då systemen ändå provas vid tillverkning samt innan ibruktage anser vi att en produktcertifiering är onödig och onödigt kostsam.

Vi ser ett behov av att förtydliga inrapportering av underlag för tillsyn för att kunna bedriva en riskbaserad och effektiv tillsyn. Att inte reglera anses inte vara ett rimligt alternativ.

Vi ser heller inga alternativ vad gäller tidsfrist för kontroller i fält under kalla temperaturer. Vad vi känner till så finns idag ingen utrustning som kan mäta återföringsgraden korrekt under temperaturer lägre än +5°C, och för att inte få bensinpumpar som blir stående utan att kunna tas i bruk efter installation, reparation, renovering eller flytt behöver vi ge en kravlättnad i form av tidsfrist.

7. Vilka bemyndiganden grundar sig myndighetens beslutanderätt på?

Transportstyrelsen har bemyndigande enligt drivmedelslagen (2011:319) och drivmedelsförordningen (2011:346) att meddela föreskrifter om och utföra tillsyn av återföring av bensinångor på bensinstationer.

8. Överensstämmer regleringen med eller går den utöver de skyldigheter som följer av EU-rättslig reglering eller andra internationella regler?

Den föreslagna regleringen överensstämmer med EU-rättslig reglering inom de områden det finns EU-krav utom avseende vilka bensinstationer som omfattas av kraven. Kraven infördes genom TSFS 2014:75 och har inte ändrats i författningsförslaget. TSFS 2014:75 har 2013 i sin helhet anmälts enligt direktivet 98/34/EG och direktivet 2006/123/EG. Vi inför inga nya krav enligt författningsförslaget.

Vad gäller hur upplysningar och handlingar för tillsyn inrapporteras till Transportstyrelsen finns ingen EU-rättslig reglering att ta hänsyn till.

9. Behöver särskild hänsyn tas när det gäller tidpunkten för ikraftträdande och finns det behov av speciella informationsinsatser?

I TSFS 2014:75 finns en övergångsregel som gäller till och med 13 maj 2016. Ändringsföreskrifterna bör träda ikraft så snart som möjligt efter det att övergångsregeln löper ut.

Föreskriftsändringarna kommuniceras särskilt med SPBI som företrädar bensinstationerna och SPT som företrädar kontrollorganen.

B. Transportpolitisk måluppfyllelse

Det övergripande målet för svensk transportpolitik är att säkerställa en samhällsekonomiskt effektiv och långsiktigt hållbar transportförsörjning för medborgare och näringsliv i hela landet. Under det övergripande målet finns också funktionsmål och hänsynsmål med ett antal prioriterade områden.

Funktionsmålet handlar om att skapa tillgänglighet för människor och gods. Transportsystemets utformning, funktion och användning ska medverka till att ge alla en grundläggande tillgänglighet med god kvalitet och användbarhet samt bidra till utvecklingskraft i hela landet. Samtidigt ska transportsystemet vara jämställt, det vill säga likvärdigt svara mot kvinnors respektive mäns transportbehov.

Hänsynsmålet handlar om säkerhet, miljö och hälsa. Transportsystemets utformning, funktion och användning ska anpassas till att ingen ska dödas eller skadas allvarligt. Det ska också bidra till det övergripande generationsmålet för miljö och att miljö kvalitetsmålen uppnås, samt bidra till ökad hälsa.

10. Hur påverkar regleringen funktionsmålet?

Genom att införa en tidsfrist för provning av system för återföring av bensenångor under den del av året som temperaturen är för låg för att tillåta provning, minskar vi risken för att pumpar tvingas stängas och ökar därmed tillgängligheten av drivmedel för allmänheten.

I övrigt bedömer vi att föreslagen reglering inte har någon påverkan på funktionsmålet.

11. Hur påverkar regleringen hänsynsmålet?

Vi bedömer att föreslagen reglering inte har någon påverkan på säkerhet, miljö och hälsa.

Syftet med föreskriften är att minimera utsläpp av bensenångor till luften när du tankar. Skälet är hälsomässigt, bensenångor är cancerogena vid inandning.

Vi har gjort bedömningen att genom att ta bort kravet på certifiering av produkter inte kommer att påverka kvaliteten och effektiviteten hos systemet, då krav på provning av systemen och dess funktionalitet och effektivitet fortfarande finns kvar.

En effektivare tillsyn borde i förlängningen förbättra kravefterlevnaden och därmed minska utsläppen av bensenångor vid tankning, men vi ser det som en långsökt indirekt påverkan av föreslagen reglering.

C. Företag

I analysen av föreskrifternas effekter för företag har vi gjort bedömningen att del i) Certifiering av produkter, får effekter av betydelse. De andra alternativen har ringa betydelse för företag. Därför beskrivs alternativ i) nedan.

12. Hur många företag berörs, i vilka branscher är de verksamma och hur stora är företagen?

Samtliga bensinstationer i Sverige som tillhandahåller bensin för tankning av motorfordon berörs av regleringen. Det finns omkring 3200 sådana bensinstationer. Enligt författningsförslaget ska ansvaret på att kraven som rör återföring av bensinångor uppfylls vila på innehavare av tillstånd att hantera brandfarlig vara enligt 16 § lagen (2010:1011) om brandfarliga och explosiva varor där tillståndet omfattar bensin. Antalet bensinstationer per tillståndsinnehavare varierar bland de olika oljebolagen. Vissa bolag har flera bensinstationer per tillstånd, vissa har bara en. Idag ansvarar 6 tillståndshavare för 75 % av befintliga bensinstationer. Vi uppskattar att det finns totalt ca 650 tillståndshavare.

Ackrediterade provningslaboratorier och potentiella provningslaboratorier berörs av regleringen. Idag är ett provningslaboratorium ackrediterat för provning av system för återföring av bensinångor.

Ackrediterade kontrollorgan för området och eventuellt tillkommande kontrollorgan berörs av regleringen. Idag är två kontrollorgan ackrediterade för kontroll av system för återföring av bensinångor och en handfull företag har påbörjat sin ackrediteringsprocess.

13. Vilken tidsåtgång medför regleringen för företagen och vad innebär regleringen för företagens administrativa kostnader?

i. Certifiering av produkter

Då det idag inte finns några ackrediterade produktcertifieringsorgan för återföring av bensinångor kan tillverkare av system för återföring inte sätta nya produkter på marknaden då det inte finns några ackrediterade produktcertifieringsorgan att tillgå. Det innebär att tillverkarna måste ansöka om dispens från kraven på certifiering av produkterna för varje ny produkt som ska sättas på marknaden. Den tidsåtgången kommer inte längre finnas kvar om kravet på certifierade produkter och ackrediterat produktcertifieringsorgan tas bort.

Med nuvarande reglering behöver tillverkaren således ansöka om dispens för att sätta en produkt på marknaden. Uppskattad tidsåtgång för att hantera en dispensansökan är för en tillverkare cirka en arbetsdag för två personer,

plus hantering av att i produktion och ute på bensinstationerna hålla reda på vilka system som har och inte har dispens. Det skulle innebära administrativa kostnader om cirka 60 000 - 100 000 kr per återföringssystem.

Vi känner inte till att det idag finns något företag som är ackrediterade för att certifiera system för återföring av bensinångor eller som planerar att starta upp en sådan verksamhet. Om ett företag vill ackreditera sig enligt nuvarande reglering för att få certifiera system för återföring av bensinångor och starta upp en sådan verksamhet innebär kostnader i form av:

- ta fram certifieringsregler och rutiner samt själva ackrediteringsprocessen, uppskattningsvis omkring 100 000 kr.
- årlig återkommande tillsyn uppskattningsvis 20 000 - 40 000 kr.

Då det idag inte finns något företag som är ackrediterade för att certifiera system, så finns det inga säkerställda uppgifter på vad det i realiteten kostar att få ett system certifierat. Uppskattningsvis skulle kostnaden se ut så här om vi behåller kravet på certifiering; för en tillverkare att få sin produkt certifierad innebär kostnader för att sammanställa underlag för ansökan om certifiering, och en faktisk kostnad för själva certifieringen. Kostnaden för det är beroende av hur många produkter som sätts på marknaden varje år. Antalet nya system för återföring i Sverige uppskattas till max 5 stycken per år. Det skulle innebära att kostnaden per produkt blir omkring 100 000 kr.

Nu föreslagen reglering innebär därför en minskning av företagens administrativa kostnader motsvarande det som anges ovan.

14. Vilka andra kostnader medför regleringen för företagen och vilka förändringar i verksamheten kan de behöva vidta?

i. Certifiering av produkter

Kostnader för dispenshantering för att kunna sätta nya system för återföring av bensinångor på marknaden i Sverige kommer att försvinna. Så också kostnader för certifieringsorgan att certifiera och uppehålla en verksamhet för certifiering av system.

15. I vilken utsträckning kan regleringen komma att påverka konkurrensförhållandena för företagen?

Konkurrensförhållandena för de berörda företagen påverkas inte av den föreslagna regleringen.

16. Hur kan regleringen i andra avseenden komma att påverka företagen?

De berörda företagen påverkas inte i andra avseenden än det som beskrivits ovan.

17. Behöver särskilda hänsyn tas till små företag vid reglernas utformning?

Ingen särskild hänsyn behöver tas till små företag.

D. Sammanställning av konsekvenser

Berörd aktör	Effekter som inte kan beräknas		Beräknade effekter (tkr)	Kommentar
	Fördelar	Nackdelar		
Företag	Tydligare reglering, enklare hantering för att sätta nya produkter på. Minskade kostnader för dispensansökan.	-	Utebliven kostnad för ackreditering, engångskostnad 100 000 kr samt en årlig avgift om 20 000-40 000 kr/år. Utebliven kostnad per produkt uppskattas till 100 000 kr	-
Medborgare	-	-	-	-
Staten m.fl.	Kostnader för dispenshantering uteblir.	-	-	-
Externa effekter	-	-	-	-
Totalt	Minskade kostnader för dispenshantering.	-	-	-

E. Samråd

Föreliggande författningsändring har samrått med branschen genom branschorganen SPT Association som företrädare kontrollorganen och SPBI – Svenska Petroleum & Drivmedel Institutet som företrädare oljebolagen. Även Swedac har rådfrågats om vissa delar.

Om ni har några frågor med anledning av konsekvensutredningen eller synpunkter ni vill framföra får ni gärna kontakta oss:

Linda Norberg
tfn 010-49 55 675
e-post linda.norberg@transportstyrelsen.se